

Smreková alej
na Klinger.

Pohľad na Klinger s plavárňami a skokanským
mostíkom.

55 / Klingerský outsider

Dva mesiace letných prázdnin. Čakal som na ne ako stredoškolák celý školský rok. I keď som vedel, že bude s nimi spojené „len“ kúpanie a rybačka v okolitých tajchoch, všemožné športovanie, hranie sa, behanie kde-kade. Pocity voľnosti, slobody, samostatnosti. Ani mi nenapadlo, že by sa dalo práve vtedy cestovať po svete lietadlami, vlakmi, autami. Vyhrievať sa na morských plážach, poznávať všetko možné, podľa možnosti čo najexotickejšie. I keď už o magických zlatých pobrežiach bolo sem-tam počuť.

To ale znamenalo starať sa o vlastný program, vymýšľať, ako stráviť voľný čas čo najzaujímavejšie. Pre chalana z Bryndziarne to znamenalo pešo-behanie po kopcoch. Za kúpaním, letnou pohodou, boli na výber dve možnosti: Beliansky tajch alebo Klinger. Prvá možnosť znamenala opustiť takmer hneď mesto, prebehnúť okolo Kalvárie, zbehnúť popri potoku a lesíku ku tajchu. V tej dobe bol Beliansky tajch tichý, bez turistického ruchu, takmer bez chát, spojený aj s chytaním a opekaním rakov, či pytliačkou, divokou rybačkou. Ale bol to najmä tajch s nadpriemerne teplou vodou, občas aj nebezpečným slnečným výpekcom, od predpoludnia až takmer po západ slnka. Zažil som tam aj úpal s nemocničným ošetrením. Ak sme tam boli partia, hrali sme badminton, mastili sme karty, blbli vo vode. Keď osamote, čítal som knihy. Stretnúť tam nejakú babu, nebodaj osamotenú, bol zázrak. Zažil som ho len raz.

Druhou možnosťou bol Klinger. Ten bol úplným opakom Belianskeho tajchu. Bol skôr mestským kúpaliskom ako prírodným tajchom. Bolo tam vždy rušno, s hudbou, fast-foodom, šatňami, betónovými múrikmi a schodmi do vody. Dreveným mólom a malými plavárňami pre deti či neplavcov. Skokanským mostíkom. Pravidelnými plaveckými pretekmi či súťažami vo vodnom póle. Vtedy najtypickejším štiavnickým letným športom. Klinger bol kúpaliskom hýriacim priam antickými telami tamojších športovcov a športovkýň, ktorým som s mojou asketickou postavou nemohol konkurovať. Klinger si užívala najmä mládež z „mesta“, teda jeho hornej, historickej časti a jej blízkeho okolia. Dolniakov, akým som bol ja, sa tam postretnúť takmer nedalo. Bolo to pre nich ďaleko. Všetci tam totiž chodili peši. Všetci sa tam so všetkými poznali, stretávali sa tam sústavne. Bolo to akoby mestské korzo v plavkách. Cítil som sa tam ako outsider. Ešte aj voda bola pre mňa najstudenejšia v široko-ďalekom okolí. 20 stupňov Celzia bolo tak akurát.

Ryby tam iste nejaké boli. Sem-tam bolo vidieť aj nejakého rybára na náprotivnom brehu či na pruste ako potichu demonštruje rybárske ticho. Veď vieme, ako rybárov volali. Ťahať ich nejaké úlovky z vody si nepamätám.

Vybehnúť na Klinger z Bryndziarne znamenalo pre mňa vybehnúť schodmi popri Pomníku padlých, Katovou a Novozámockou ulicou, minúť Piargskú bránu

a – peknou ihličnanovou alejou, po vrstevnici, s turistickou značkou – zavítať na spoločenský piknik. Trasa mohla byť dlhá odhadom okolo 2 km. Práve tá jej ihličnanová, smreková alej, bola najlákavejšou, romantickou časťou cesty. Takou bola aj v spomienkach môjho otca. Spomínal, že tamojšie smrekové sú rovnako staré ako on (*1904). Že ako mestský chlapec ich sledoval ako spolu s ním rastú. Že pomáhal poľovať ich turistickými značkami. Aby som si to pripomenul, pri jednej z letných dovolení (cca 2012) sme na Klinger „vybehli“ a ja som si alej sekvenčne nafotil. Okrem iného tak, aby výška tamojších, cca 110-ročných smrekov, kontrastovala s priemernou ľudskou výškou, mojej manželky, na horizonte. Vďaka námetom boli aj plaziace sa korene, prerastené s chodníkom. Pripomínajúc všadeprítomnú silu prírody, pôsobili až hitchcockovsky hrozivo. Pritom našli spôsob, ako počas desiatok rokov sa vzájomne nezničiť. Hoci uprostred leta, bolo tam takmer mŕtvo a nikto ma vo fotení nerušil.

Otec chodil na Klinger zrejme pravidelne. Pretože Gemeinerovci bývali v meste, na Špitálskej (teraz Antona Péchu), či neskôr na Novozámockej ulici, Klinger mal priamo pod nosom. Tak jedného letného dňa 1936, spolu s partiou recesistov, vyliezli na strechu Klingerskej chaty. Medzi štyrmi pánmi aj dve dámy. Pózujúc, nechali sa nafotiť. Otec je na fotke druhý zľava. Fotka je to kvalitná. Kto ju nafotil, neviem. Iste to bol skúsený fotograf. Keď okrem iného dokázal v dosť stiesnenom priestore, dostať na fotku akurátnu perspektívu. Iste to bola momentka. Šestica totiž nevypadá tak, že by si na streche zamýšľala posediť.

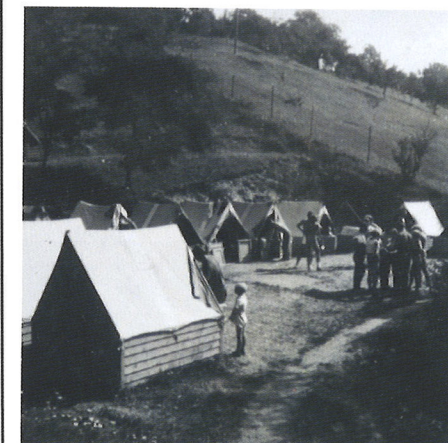
Raz, keď sme boli s otcom na Klinger spolu, niekedy koncom 50. rokov, zažil som šok. Keď už ako senior, z ničoho nič, vyliezol na skokanský mostík. Z brehu naňho začali pokrikovať: Skočte ujo! Tak skočil, rybičku. Myslel som, že sa už viac nevynorí. Ale v pohode, akoby to robil každý deň. Zožal uznanie aj obdiv. Už ako senior, v rokoch, plával najlepšie z našej rodiny. Kraul štýlom, ako vytrvalec, na dlhé trate.

Klinger ostane v mojej pamäti ako jediný zo štiavnických tajchov, na ktorom sa dalo po okúpaní plesnúť sa na betónový múrik. A tak tam po vysušení zanechať po sebe mokrý imprint. Ten tam ostáva v spomienkach dodnes.

Peter Gemeiner, 2025

Recesisti na streche klingerskej chaty. Oblíbeným
miestom na opalovanie i s dobrým výhľadom
na vodnopólové ihrisko bola strecha plavčíkovej
kabíny. Iniciátorom tohto dobrodružstva bol môj
otec Peter Gemeiner starší z Dolnej ulice, druhý
zľava. Leto 1936.

V stanovom mestečku je ešte živo.